

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „КРУМ ПОПОВ“ – ГР. ЛЕВСКИ

УТВЪРЖДАВАМ: .....

**ВАЛЕНТИНА ДЖЕНЕВА
ДИРЕКТОР
СУ „КРУМ ПОПОВ“**

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ

ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И

УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Учебна 2020/2021 година

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета на заседание на Педагогическия съвет, Протокол № 11/11.09.2020 г. Заповед РД-18-1669/11.09.2020 г.

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от СУ „Крум Попов”, гр. Левски и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, за които е идентифицирана необходимост в училище, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи са деца и ученици със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежанци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока:

Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 - 2020)
- 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;
- 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008-2015 г.
- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Стандарт за приобщаващото образование

Настоящата училищна програма има за цел да защити и правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

СУ „Крум Попов“ е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи.

Настоящият документ е изготвен от работна група на СУ „Крум Попов“ гр. Левски под ръководството на директора – Валентина Дженева. Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

III. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През последните години се създава една пъстра картина ученици от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите - и понякога към самите себе си. Срещата с хора различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование,
- умението за общуване с представители на различни култури,

съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

IV. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища и детските градини, която да включва:

- а/ достъпна архитектурна среда
- б/ екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата
- в/ диагностична и консултативна дейност
- г/ специални учебно-технически средства и апаратура
- д/ индивидуални образователни програми
- е/ учебни програми по специалните учебни предмети и други.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности - учители, ученици, деца и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в детските градини и общообразователните училища чрез изграждане на подкрепяща среда.

V. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.

3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.

4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.

5. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства.

6. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

7. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.

8. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.

9. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.

10. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.

11. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви. както и стимулиране на училищата по изкуствата и творческите съюзи на художници, музиканти, артисти, на музеи, галерии и културни институции да осъществяват програми с участието на деца с увреждания.

VII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	педагогически съветник, логопед	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководители, учители	при необходимост
Награждаване на ученици		директор, ЗДУД	при и по определен повод за поощрение
Представяне на дейности по интереси в училището	м.Х.2020 г.	класни ръководители	
Идентифициране на ученици със СОП и оценка на потребностите.	целогодишно	класни ръководители, психолог, педагогически съветник,	

		логопед, ресурсен учител	
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации	целогодишно	логопед	
Психологическа подкрепа, психосоциална рехабилитация и консултации	целогодишно	педагогически съветник	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, ЗДУД, педагогически съветник, кл. ръководители, учители	
Задоволяване на желанията на учениците за допълнително обучение в избираеми и факултативни дисциплини.	целогодишно	класни ръководители, учители	
Участия в спортни и музикални състезания и инициативи.	целогодишно	класни ръководители, учители	
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно, по график	директор, ЗДУД педагогически съветник, общинска администрация	

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училището. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.